

hoto hlediska není věc k rozhodnutí zralá, ana není zjištěna »neopatrnost« vrátného. Neboť v tomto směru zjistil první soud jen, že vrátný krabičku převzal a neodevzdal a že své povinnosti doručiti žalobci, neučinil zadost, což prvému soudci, an rozhodoval věc jen s hlediska § 970 obč. zák. pomíjeje § 1316 téhož zákona, ovšem mohlo postačiti, není tím však zjištěno, zda tu byla neopatrnost, tedy zavinění, a v čem záleželo.

Čís. 11004.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

Byla-li zavedena v detailním obchodu jednotná cena značkového zboží, jest v tom, že bylo zboží nabízeno za cenu nižší, spatřovati prohršení se proti dobrým mravům soutěže.

(Rozh. ze dne 18. září 1931, Rv II 315/30.)

Strany byly v obchodním spojení od května 1927 tak, že žalovaná odebírala od žalobkyně punčochy značky »Elite« po 310 Kč za tucet s 10% rabatem. Žalovaná prodávala punčochy buď ve velkém po 310 Kč tucet anebo v drobném po 32 Kč 1 pár. Žalobkyně, chtějíc upravit ceny ve velkém i v drobném, poslala svým zákazníkům, mezi nimiž i žalované firmě, dva cirkuláře ze dne 1. srpna 1928, které stanovily, že od 1. září 1928 bude činiti cena punčoch »Elite« ve velkém 270 Kč za jeden tucet a že grosisté dostanou 10% rabat, dále že cena punčoch v drobném prodeji bude 29 Kč za pár, s dodatkem, že se odběratelé objednáním punčoch řečené značky zavazují tuto cenu v drobném obchodu dodržovati. Žalovaná měla tenkrát na skladě ještě asi 150—200 tuctů párů »Elite« punčoch z dřívějších objednávek, nakoupených ještě po 310 Kč za tucet s 10% rabatem. I žádala žalovaná žalobkyni dopisem ze dne 3. srpna 1928 o snížení nákupní ceny splatné před 1. září, ale žalobkyně tuto žádost zamítla dopisem ze dne 6. srpna 1928, odvolavši se na to, že nové ceny vstoupí v platnost teprve od 1. září 1928. V srpnu 1928 dostavili se zástupci žalobkyně k žalované, kdež jednali o nových cenách punčoch »Elite«. Bylo výslovně mluveno o tom, že se cena 29 Kč za 1 pár pro drobný prodej vztahuje na všechny punčochy »Elite« bez ohledu na to, kdy byly dodány, tedy i na ty, které měla žalovaná na skladě, a že punčochy nesmějí býti prodávány levněji než po 29 Kč za pár. Proto žádala žalovaná bonifikaci na všechny punčochy »Elite«, které měla na skladě. Zástupci žalobkyně slíbili jejím jménem dáti žalované bonifikaci jen, učiní-li žalovaná větší objednávku, 1000 až 2000 tuctů, s čímž žalovaná nesouhlasila, takže k ujednání o bonifikaci mezi stranami nedošlo. Žalovaná »zavolala« dne 17. září 1928 zaslání dříve objednaných punčoch, ale dne 9. října 1928 všechny staré objednávky stornovala a objednala nově »Elite« punčochy, jichž jí žalobkyně dodala podle faktury ze dne 10. října 1928 devět tuctů po 270 Kč s 10% rabatem. Tyto punčochy prodala žalovaná ve velkém po 270 Kč za tucet.

Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalující strana na žalované straně, by bylo uznáno právem, že žalovaná firma jest povinna zanechat nabízení a prodeje punčoch »Elite« pod stanovenou cenou 29 Kč za pár a že žalující firma jest oprávněna uveřejniti právoplatný rozsudek o tom bez důvodů v šestinedělní lhůtě a na útraty žalované firmy v denníku O. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Žalovaná nepopřela, že v časopisu O. dne 28. října 1928 byl uveřejněn její inserát »Elite punčochy 26 Kč«, a v žalobní odpovědi doznala, že i po 1. září 1928 prodávala punčochy »Elite« v drobném po 26 Kč pár a že je také inseráty nabízela, majíc za to, že je k tomu oprávněna, poněvadž šlo o vyklizovací prodej desortovaného zboží, které pocházelo z uzavěrek učiněných ještě před cirkulářem žalobkyně, stanovícím pro detail cenu 29 Kč. Podle korespondence stran, jež byla uznána za pravou, bylo zjištěno, že žalobkyně upozornila žalovanou již dopisem ze dne 29. září 1928, že nedodrží detailní cenu 29 Kč za pár punčoch »Elite«. Dopis ten nechala žalovaná bez odpovědi. Při zaslání zboží fakturou ze dne 10. října 1928 upozornila žalobkyně žalovanou zvláštní nálepkou na faktuře, že punčochy »Elite« jsou zboží známkové a že v drobném prodeji cena jednoho páru těchto punčoch jest ustanovena žalobkyní pro celou republiku na 29 Kč a že tyto punčochy laciněji nikdo prodávati nesmí, jinak by se vydával v nebezpečí stíhání pro nekalou soutěž. Dne 30. října 1928 dala žalobkyně dopsati svým právním zástupcem žalované, že proti ní podnikne potřebné kroky, nebude-li se držeti stanovené ceny pro drobný prodej. Žalovaná odpověděla na to svým zástupcem dne 7. listopadu 1928, že nemůže žalobkyni brániti, by nepodnikla kroky, jež uzná za dobré. Dopisem ze dne 12. listopadu 1928 trvala žalobkyně na svém. Ve sporu jde o otázku, zda byla žalovaná povinna podrobiti se cirkulářům žalobkyně ze dne 1. srpna o zachování detailní ceny 29 Kč za pár »Elite« punčoch i pokud se týká punčoch, jež měla na skladě již před 1. srpnem, pokud se týče před 1. září 1928, či zda byla oprávněna nabízet, prodávati a dokonce inserovati tyto punčochy za cenu nižší, po 26 Kč za pár. Aby tato otázka mohla býti správně zodpověděna, jest si především uvědomiti, že v souzeném případě šlo o punčochy značky »Elite«, tedy o zboží známkové. Jest lhostejno, zda známka »Elite« byla známkou chráněnou, čili nic. Jisto jest, že žalobkyně punčochy opatřené značkou »Elite« vyráběla po několik let, pokud známo aspoň od roku 1927, a že je také za stejnou cenu ve velkém svým odběratelům prodávala. Dále jest jisto, že oběžníky ze dne 1. srpna 1928 stanovila jako výrobkyně pro řečené punčochy nové ceny, 270 Kč ve velkém, t. j. za tucet a 29 Kč za jeden pár pro drobný prodej. Žalobkyně tuto novou cenu pro obchod v drobném proti dřívějším cenám stanovila nižší, t. j. na 29 Kč za pár s tím, že každý obchodník, který, znaje obsah cirkulářů žalobkyně ze dne 1. srpna 1928, učiní u žalobkyně objednávku punčoch »Elite«, již touto objednávkou se zavazuje, že v drobném bude punčochy »Elite« prodávati po 29 Kč za pár. K tomu žalobkyně jako výrobkyně punčoch »Elite« byla oprávněna, neboť tak zavázala si

všechny, kdož u ní punčochy »Elite« objednali, k zachování jednotné ceny v drobném prodeji, čímž zabránila nabízení punčoch za nižší cenu. Stanovením ceny 29 Kč za pár chránila se žalobkyně před nekalou soutěží. Stanovení této ceny nebylo na úkor spotřebitelů, neboť jest zdůrazniti, že žalobkyně cenu pro drobný prodej stanovila níže, než byla před tím. Snad by se dalo namítati, že tím byla vyřazena zdravá konkurence, která by mohla přinést spotřebiteli ještě výhodnější cenu. Avšak není tomu tak, neboť s punčochami »Elite« mohly soutěžit punčochy jiných výrobců nebo punčochy jinak známkové, kdežto spotřebitel, který chtěl koupiti jen punčochy »Elite«, měl míti tu výhodu, že je mohl dostati v každém obchodu za touž cenu. Poněvadž žalovaná firma byla odběratelkou řečených punčoch od žalobkyně, byla povinna, obdrževši cirkuláře o ceně 29 Kč za pár punčoch »Elite« a objednavši 9. října 1928 punčochy této značky, zachováti se podle cirkuláře a prodávati punčochy »Elite« v drobném po 29 Kč za pár. Poněvadž však žalovaná punčochy, které dne 9. října 1928 objednala a jež jí v počtu devíti tuctů byly dne 10. října 1928 žalobkyní zaslány, prodala ve velkém, jest otázka, zda se stanovená cena 29 Kč za pár vztahovala i na punčochy řečené značky, které měla žalovaná ještě na skladě z doby před vydáním cirkulářů. Svědeckými výpověďmi K-a a L-a jest prokázáno, že tito svědci se žalovanou o tom jednali, a že výslovně jí bylo řečeno, že se i na zboží jsoucí na skladě vztahují cirkuláře ze dne 1. srpna. Než, i kdyby svědci to nepotvrdili, bylo by samozřejmé, že se nová cena vztahovala i na zboží z dřívějších objednávek, které žalovaná tehdy měla v počtu asi 150—200 párů na skladě. Neboť těžko by bylo kontrolovati, kdyby bylo lze prodávati zboží z dřívějších objednávek levněji nebo draže, ze které objednávky zboží vlastně pochází, zda z dřívější, či z nové po vydání cirkuláře; tak by se stalo, že by nikdy nebylo lze docíliti stejných cen v drobném prodeji. Žalovaná dobře o tom věděla, že v drobném má zachováti cenu 29 Kč za pár. Že o tom věděla, jest patrné z toho, že vyjednávala se svědky K-em a L-em, zástupci žalobkyně, o bonifikaci za to, že bude museti prodávati zboží v drobném po 29 Kč, kdežto dříve je prodávala draže a také je draže nakoupila. Nezáleží tudíž na tom, zda jde o zboží nové, či zbytkové, či desortované, či přebrané. Žalobkyní stanovená cena pro drobný prodej platí i pro takové zboží. Neboť, kdyby tomu tak nebylo, bylo by lze stanovenou cenu obcházeti tím, že by obchodníci vyprodávali zboží jako přebrané, kdyby chtěli jíti s cenou dolů. Jinak by se ovšem věc měla, kdyby šlo o zboží vadné nebo zkažené; v tom případě by byla žalovaná oprávněna zboží prodávati pod stanovenou cenu, avšak byla by povinna tento důvod snížení ceny spotřebitelům oznámiti. Jinak však nabízení a prodávání zboží pod cenou stanovenou výrobcem jest nekalou soutěží. A tak i v souzeném případě jest míti za to, že žalovaná, obdrževši cirkulář o stanovení nové ceny, objednala punčochy »Elite« podle těchto nových cen a že se objednávkou tou zavázala prodávati zboží v drobném po 29 Kč za pár, a to i punčochy »Elite«, které již měla na skladě z doby dřívější. Ježto proti tomu jednala a nabízela, prodávala, ba i inserovala

punčochy »Elite« ze starých objednávek za ceny nižší, po 26 Kč za pár, dopustila se nekalé soutěže (§ 1 zákona ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.). Žalovaná nemůže se omlouvati, že z těchto obchodů neměla zisk a že zisk ve formě snížení ceny ponechávala spotřebitelům. Neboť, odebírajíc punčochy »Elite« od žalobkyně ve velkém, dostávala od ní 10% rabat. Když pak je prodávala laciněji než po 29 Kč za pár, soutěžila nekale nejen s těmi, kdož je v drobném nakupovali a tedy 10% rabatu nedostali, nýbrž hlavně se žalobkyní, již stanovenou cenu snižovala. Ještě více poškodila žalovaná žalobkyni tím, že punčochy »Elite«, pro něž žalobkyně stanovila cenu 29 Kč za pár pro drobný prodej, nabízela veřejně inserátem v novinách po 26 Kč za pár. V tom smyslu vyznívá i úvaha Dr. Karla Skály, Unterbieten bei Markenwaren, uveřejněná v 3. a 4. čísle ročníku II. (1929) časopisu Schaffen und Wettbewerb. Spisovatel praví: »Der Händler, der die Preise bei Markenwaren unterbietet, hat sich gegen das Gesetz gegen unlauteren Wettbewerb vergangen Ein Grosshändler der sich einen Engross Einkaufsrabatt gewähren lässt und dann die Ware selbst in Detail unterbietet, handelt unlauter sowohl gegen seinen Lieferanten als auch gegenüber den übrigen Detailisten als Konkurrenten, denen er jetzt unlautere Konkurrenz macht, indem er ihnen gegenüber einen Konkurrenzvorsprung um den Rabattabzug hat Der Hinweis auf den Konsumenten pflegt nur eine blossе Ausrede zu sein. In Wirklichkeit verfolgt der Unterbieter seine persönlichen Interessen, das Bestreben, die Kundschaften der Konkurrenten an sich zu ziehen. Er kann leicht für den Konsumenten Präsente machen, wenn dies nicht aus seiner Tasche geht, sondern aus der Tasche seines Lieferanten (Rabatt) . . . Ein besonders verwerfliches Beginn ist das öffentliche Unterbieten von Markenwaren, namentlich, mittels der Zeitungsinserierung . . . Das Zirkulare des Erzeugers, das den neuen Preis im Detail festsetzt, gilt von einem bestimmten Tage für alle Ware ohne Unterschied, ob es sich um eine Ware handelt, die vor der oder nach der im Zirkulare bestimmten Zeit eingekauft wurde. Es kann deshalb eine Ausnahme von der Gebundenheit der Preise auch nicht hinsichtlich der sogenannten ausgeklaubten Ware zugelassen werden . . . Anders wäre es allerdings, wenn derartige überklaubte Ware irgendwie fehlerhaft, verdorben, abgelegen und dgl. wäre. In einem solchen Falle muss jedoch der Händler den Grund der Herabsetzung des Preises den Konsumenten ausdrücklich mitteilen.«

Z těchto úvah plyne, že jest mylný názor žalované, že se cirkuláře ze dne 1. srpna 1928 nevztahovaly na její desortovaný sklad punčoch »Elite«. Žalovaná sama ani netvrdila, tím méně dokázala, že tyto desortované punčochy byly vadné, zkažené, proleželé a pod. Ani neuvedla, že tyto punčochy z toho důvodu za lacinější cenu nabízela a prodávala. Ani v inserátu uveřejněném v O. ze dne 28. října 1928 neuvedla, proč nabízí punčochy »Elite« po 26 Kč, t. j. o 3 Kč laciněji, než žalobkyně stanovila. Poněvadž se žalovaná v hospodářském styku dostala v rozpor s dobrými mravy soutěže vylíčeným a prokázaným počínáním, které bylo způsobilé poškoditi žalobkyni jako soutěžitele, bylo žalobě vyho-

věti a žalované uložit, by zanechala nabízení i v obchodě i v novinách a prodeje punčoch »Elite« pod stanovenou cenu 29 Kč za pár (§ 1 cit. zák.). Rovněž bylo vyhověno žalobní prosbě, pokud se týká uveřejnění právoplatného rozsudku (§ 18 cit. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce posoudil odvolací soud věc správně. Jde především o to, zda punčochy »Elite« jsou značkovým zbožím, pro něž platí jednotná kupní cena. Odvolatelka praví správně, že tuto vlastnost zboží jest posouditi podle zjištění nutných náležitostí. Tento předpoklad jest splněn. Z dopisů je patrné, že obě strany užívaly pro sporný druh zboží důsledně označení »Punčochy Elite« (»Elitestrümpfe«), označení toho užila žalovaná i v insertu i trestním oznámení, označení toho bylo použito v novinářských člancích, užívají ho obchodní a živnostenské komory a užívají ho obě strany souzeného sporu, zejména činí tak žalovaná sama v odpovědi na žalobu i v dalším svém přednesu a ve svých podáních. Již z toho jest usouditi, že jde o určitý druh zboží, punčoch, vedených v obchodě pod značkou »Elite« a tím dostatečně se odlišujících od jiných druhů punčoch, tudíž o druh tímto označením jako značkou přesně určený. Další náležitosti zboží takto značeného vyplývají ze skutečností, jež zjistil soud prvě stolice hned na počátku důvodů svého rozsudku jako nesporný přednes stran. Stačí poukaz k tomu, že žalovaná odebírala od žalobkyně od května 1927 punčochy »Elite«, že se v detailním obchodu utvořila cena 32 Kč za pár, ač nebyla vždy přesně dodržována, že žalobkyně chtěla cenu upravit a poslala svým zákazníkům cirkuláře, podle nichž jednotná cena punčoch těch v detailním prodeji měla činiti 29 Kč za pár, že cirkuláře ty obdržela i žalovaná firma. Učinila tudíž žalobkyně vše, by byla splněna další náležitost značkového zboží, t. j. by zavedena byla jednotná cena v detailním obchodu, a záleželo jen na jejích odběratelích, by se podle toho zachovali. K zavedení jednotné ceny postačilo zaslání oběžníků, aniž bylo třeba reversu, stačila vědomost zákazníků a tudíž i vědomost žalované o úmyslu žalobkyně upravit jednotnou cenu v detailním prodeji, jak se ostatně již před tím utvořila. K tomu dostačil, pakliže žalovaná nedostala skutečně i druhý oběžník, ač to nelze předpokládati, an opak nebyl výslovně ani tvrzen ani zjištěn, prvý oběžník, neboť i v něm se poukazuje na konci na předepsanou jednotnou cenu Kč 29, takže není třeba dále se zabývatí nedostatkem přímého zjištění, zda žalovaná dostala i druhý oběžník. Nezáleží ani na tom, že původní detailní cena 32 Kč nebyla všady přesně zachovávána, neboť právě toho mělo býti dosaženo úpravou cen, oběžníky. Dovolatelka má pravdu v tom, že není žalováno ze smlouvy, a není třeba obíratí se otázkou, jaký závazek převzala žalovaná přijetím oběžníku a dodatnou objednávkou. Jde jen o to, zda se žalovaná, nabízejíc

punčochy »Elite« za cenu nižší než 29 Kč, prohřešila proti dobrým mravům soutěže. To se skutečně stalo. Již z prvního oběžníku seznala žalovaná, že žalobkyně zavádí jednotnou kupní cenu i pro detailní prodej. Že šlo o oběžník zaslaný všem odběratelům žalující firmy, o tom nemohla žalovaná býti na pochybách, hledíc k jeho formě a obsahu. Žalovaná zmínila se sice o oběžníku tom v dopise ze dne 3. srpna 1928, ale neodporovala mu, neupozornila žalobkyni, že má starší zásoby punčoch »Elite« na skladě, že nechce zachovávat ceny jí oznámené buď vůbec aneb aspoň pro starší zásoby. Žalovaná objednala dokonce po dojití oběžníku od žalobkyně větší množství punčoch »Elite«, ale ani to jí nevadilo, by v insertu velice nápadným způsobem neuvedla: »Elite punčochy 26 Kč«. Nápadně vyznačený způsob této nabídky svědčí o úmyslnosti a je proto rozhodnou skutečností při právním posouzení věci. Nezáleží na tom, že šlo o jediný insert, neboť zákon nerozeznává po této stránce, naproti tomu však padá na váhu, že insert vyšel ve slavnostním čísle časopisu ze dne 28. října 1928. Kdyby si všichni zákazníci žalující firmy počínali tak, jako žalovaná firma, bylo by nemožné utvořit jednotnou kupní cenu a nedalo by se nikdy mluvit o zboží značkovém po stránce jednotné kupní ceny. Takovým způsobem mělo žalobkyni býti zabráněno v úpravě cen, jež již před tím byly, aspoň z největší části, jednotné. Žalované nešlo o zájmy veškerenstva, o snížení cen životních potřeb, pro tuto domněnku není nejmenšího důvodu, jí mohlo jíti nejspíše o obchodnický zisk, neboť mohla předpokládati, že zvýšeným odběrem zboží laciněji nabízeného, než jest jinde ke koupi, bude daleko vyvážena újma z lacinější nabídky. To mohlo se ovšem státi především na škodu žalobkyně jako výrobce a tím soutěžitele (§ 46 zákona o nek. sout.), neboť mělo by za následek, že přestali by od žalobkyně odbírat punčochy »Elite« (ne-li také jiné zboží) jiní prodáváci, kteří zachovávali stanovené vyšší ceny a tím pozbyli kupců, kteří totéž zboží mohli dostat od žalované za nižší cenu. Námitkou, že šlo o zboží desortované, o výprodej desortovaných zbytků, není se třeba zabývat již proto, že nebylo na to v insertu poukázáno a že byly v něm nabízeny punčochy »Elite« tak nápadně, že nemohl to nikdo ani předpokládati. Není proto třeba řešiti otázku, zda nabízení zboží skutečně desortovaného za nižší než jednotné ceny přestalo by býti nekalou soutěží. Žalovaná nabízela punčochy »Elite« bez bližšího označení a příliš nápadně po 26 Kč a to samo o sobě stačí k pojmu nekalé soutěže podle § 1 zákona, neboť již takové nabízení musilo přivoditi nepříznivé účinky pro soutěžitele, především pro žalobkyni. Tím jsou vyřízeny všechny ostatní vývody dovolatelčiny, opřené o vlastnost nabízeného zboží a přihlížejíc ke smluvnímu poměru stran, jenž jest bez významu pro rozhodnutí sporu. Vylíčenou nabídkou v novinách oprávněna jest žalobní prosba, pokud podle ní žalovaná má býti odsouzena, by zanechala i prodeje punčoch »Elite« pod stanovenou cenou 29 Kč, neboť není pochybnosti o tom, že žalovaná zamýšlela prodávati punčochy ty za nabízenou cenu 26 Kč, byť i nebylo výslovně tvrzeno a zjištěno, že je za cenu tu skutečně prodávala.